

СТУДЕНТСКИ МАГАЗИН УКЛО КОЛОРС

STUDENT MAGAZINE UKLO COLOURS

АПРИЛ
2024

СТУДЕНТИТЕ НА УКЛО ВО КОЛОРС

УКЛО од почетокот на 2024 година е член на Алијансата КОЛОРС. Со КОЛОРС, УКЛО станува повидлив. Ова значи дека членството во Алијансата е една победничка ситуација во која сите добиваат. Студентите се во центарот на КОЛОРС. Студентите се во градбата, во одлучувачките и предлагачките тела, во сите процеси.

СТУДЕНТСКА МАИЧКА

Студентите на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола ја дизајнираа маичката на Универзитетското студентско собрание. Ова е една од низата активности што се одвиваат под знамето на Алијансата КОЛОРС.

ТАЛЕНТИ НА УКЛО

УКЛО на талентите им укажува посебна почит и ги промовира со особено внимание. Новоидентификувани таленти на УКЛО се: Софи, Кристијан, Дејан и Тамара. За нивните впечатоци прочитајте во прилогот посветен на оваа тема.

UKLO'S STUDENTS IN COLOURS

At the beginning of the 2024, UKLO became a proud member of the European University Alliance COLOURS. Being a member of COLOURS improves UKLO's visibility. UKLO's students are at the very heart of the Alliance. They are included in all the decision-making and advisory bodies and processes.

STUDENT T-SHIRT

Students from the University "St. Kliment Ohridski" in Bitola recently undertook the task of designing the University Student Assembly's T-shirt, as part of a series of activities organised within the COLOURS Alliance.

UKLO'S TALENTS

UKLO has special respect for talented individuals and promotes them with due attention. Newly identified talents of UKLO are: Sofi, Kristijan, Dejan and Tamara. Read about their impressions in the article dedicated to this topic.

СОДРЖИНА

- Предговор.....4
- Боите оживуваат кога има светлост.....5
- Студентите на УКЛО во Алијансата КОЛОРС.....7
- Студентите на УКЛО ја дизајнираа маичката на УСС во рамките на проектот КОЛОРС.....9
- КОЛОРС на дело – забавно учење преку „Микро бизнис игра“.....11
- Одржана универзитетска студентска конференција „Од студентите на УКЛО за општеството“13
- КОЛОРС во подготовка... Студентите ги трасираат боите #UKLOINTERNATIONAL – прв интеркултурен проект за забава.....17
- Признание „Талент на УКЛО“ за Тамара Тасеска од Економски факултет – Прилеп.....20
- Ана Марија Николовска – Амбасадор на еден ден во британската амбасада.....24
- Студенти од Педагошки факултет – Битола во улога на преведувачи...26
- СИЦ низ бројки и фотографии.....29
- УКЛО се гордее со спортските успеси на нашата студентка Анита Гоцевска.....30
- Настан низ очите на студентите – студенти од УКЛО учесници на ИноКамп.....33
- Поттикнете ја мотивацијата за учење.....35

CONTENTS

- **Preface.....4**
- **Colours come to life when there is light.....5**
- **UKLO's students in the COLOURS Alliance.....7**
- **UKLO'S students design the University Student Assembly's T-shirt within the COLOURS project.....9**
- **COLOURS in action - enjoyable learning through a " Micro Bussines Game".....11**
- **UKLO hosts University Student Conference: "From UKLO'S Students to Society"13**
- **COLOURS loading ... Students are tracing the COLOURS #UKLOINTERNATIONAL – The first intercultural entertainment project.....17**
- **Certificate of recognition "UKLO'S TALENT" for Tamara Taseska from the Faculty of Economics in Prilep.....20**
- **Ana Marija Nikolovska, Ambassador for a day in the British Embassy.....24**
- **Students from the Faculty of Education – Bitola in the role of translators...26**
- **SIC through numbers and photos.....29**
- **UKLO is proud of the sports results of our student Anita Gocavska.....30**
- **Looking through students' lenses UKLO'S students participated in InnoCamp.....33**
- **Boost your motivation for studying.....35**

UKLO

ПРЕДГОВОР

PREFACE

Почитувани читатели,
Со неизмерна радост Ви го претставуваме првиот број од студентскиот магазин КОЛОПС!

Првиот број на студентскиот магазин КОЛОПС е производ на ентузијазмот и посветеноста на група студенти од различни единици на УКЛО, кои со здружени сили во рамките на новоформиранiot Студентски новинарски клуб при УКЛО, во рамките на Европската универзитетска алијанса КОЛОПС, се обидоа да ги претстават пред пошироката јавност најзначајните настани и активности во кои тие беа вклучени во изминатиов период. Станува збор за настани од типот: лансирање на Европската универзитетска алијанса КОЛОПС во Падерборн, којашто несомнено на нашите студенти и на нашиот универзитет воопшто им отвара многу нови можности; студентска конференција организирана од УКЛО и Универзитетскиот студентски сојуз; дизајнирање на маичка на Универзитетскиот студентски сојуз; учество во преведувачки проект, работилница, натпревар, интеркултурен настан итн. Секако, во првиот број на магазинот КОЛОПС, студентите споделуваат и практични совети за поефикасно учење, но ја истакнуваат и важноста на спортувањето за општата добросостојба на организмот.

Една клучна одлика на студентскиот магазин КОЛОПС е тоа што прилозите во него покрај на македонски јазик, преведени се и на англиски јазик, и на тој начин магазинот станува достапен за многу поширок круг на потенцијални читатели.

Во подготовката, преводот од македонски на англиски јазик и лектурата на прилозите, како и во техничкото уредување на магазинот беа вклучени повеќе вредни и мотивирани студенти на УКЛО, и тоа од сите три циклуси на високото образование.

Им честитаме на студентите за успешно започнатата мисија и им посакуваме таа да продолжи во годините што доаѓаат и преку неа сите облици на студентско пулсирање на УКЛО да бидат што е можно повидливи за пошироката јавност, но и да останат запаметени во универзитетската архива засекогаш. Затоа што студентите навистина имаат што да ни кажат и затоа што нивниот глас вреди да се слушне – овде и сега, секаде и секогаш!

Во име на редакцијата,
Вонр. проф. д-р Силвана Нешковска
Април, 2024

Dear readers,
With immense joy, we present to you the first issue of the student magazine COLOURS!

The inaugural issue of the student magazine COLOURS is a product of the enthusiasm and dedication of a group of students from various units of UKLO, who joined forces within the newly formed Student Journalist Club at UKLO and within the framework of the European University Alliance COLOURS, in order to present to the wider public the most significant events and activities in which UKLO's students were involved in the past period. These events include: the launching of the European University Alliance COLOURS in Paderborn, which undoubtedly opens up many new opportunities for our students and our university in general; a student conference organized by UKLO and the University Student Assembly; designing the T-shirt of the University Student Assembly; participation in a translation project, a workshop, a competition, an intercultural event, etc. Moreover, in the first issue of the magazine, the students also share practical tips for more effective learning and highlight the importance of doing sports for the overall well-being of the human body.

A key feature of the student magazine COLOURS is that the contributions in it which are in Macedonian, are also translated into English, thus making the magazine accessible to a much wider circle of potential readers.

The preparation, the translation from Macedonian to English and the proofreading of the contributions as well as the overall technical editing of the magazine was in the hands of a group of very hard-working and motivated students from UKLO, from all three cycles of studies.

We congratulate the students on the successfully launched mission and we sincerely hope that it will continue in the years to come, so that all forms of student pulsation at UKLO can be made as visible as possible to the wider public and be preserved in the University's archives forever. Because students do have really important things to share with all of us, and because their voice is definitely worth listening to – here and now, everywhere and always!

On behalf of the Editorial Board,
Associate Professor Dr. Silvana Neshkovska
April, 2024

БОИТЕ ОЖИВУВААТ КОГА ИМА СВЕТОСТ

COLOURS COME TO LIFE WHEN THERE IS LIGHT

Претседателот на Универзитетското студентско собрание при УКЛО, Борис Гушевски, учествуваше на официјалното лансирање на Алијансата КОЛОРС, што се одржа во Падерборн, Германија. На настанот присуствуваа бројни претставници од партнерските универзитети, кои се собраа за да го прослават официјалниот почеток со работа на Алијансата.

Во продолжение, Борис Гушевски ги пренесува неговите впечатоци за настанот, потенцирајќи притоа неколку клучни моменти, кои според него, го обележаа официјалниот почеток на КОЛОРС.

The President of UKLO's University Student Assembly, Boris Gushevski, who participated in the official launch of the Alliance COLOURS, in Paderborn, Germany. The kick-off event was attended by numerous representatives from the partner universities who gathered to celebrate the official launch of the Alliance.

Here, Boris Gushevski offers his take away from the event and highlights several key aspects that marked the official start of COLOURS.

Далекосежни промени за студентите, регионите и земјите

Во овој контекст, ќе се послужам со зборовите на проф. д-р Биргит Риграф, претседател на Универзитетот во Падерборн, со коишто се истакнува важноста на интернационалноста за универзитетите: „КОЛОРС го трасира патот за уште посилна меѓународна мрежа, која ќе носи бројни предности за студентите, науката, наставата и трансферот на знаења.“

Заменик-претседателот за меѓународни односи на Универзитетот во Падерборн, проф. д-р Торстен Мајер, кој е воедно и претседател на КОЛОРС, има сличен став кога се во прашање студентите:

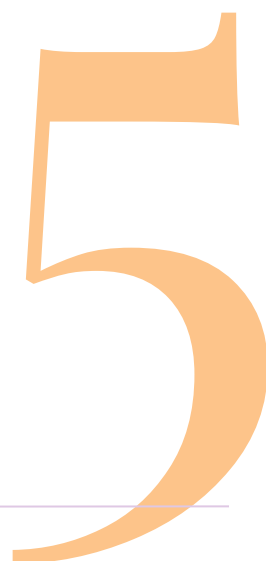
„Преку нашата работа во алијансата, можеме уште подобро да ги подготвиме студентите да се соочат со глобалните предизвици и со сè подинамичното менување на професионалните барањата. Меѓукултурната компетентност денес е поважна од кога било. Интердисциплинарната и меѓународната соработка помеѓу науката, индустријата, културата и спортот – да наведеме само неколку области – е долгорочен трансформациски процес кој води до далекосежни промени во регионите и во земјите коишто се вклучени во проектот.“

Far-reaching changes for students, regions and countries

In this context, I would like to mention the words of Professor Dr. Birgit Rigraf, president of the University of Paderborn, with which he emphasised the importance of the internationalisation of universities: “COLOURS clearly paves the way for establishing a stronger international network that will bring forth many advantages to students, science, teaching, and knowledge transfer.”

The vice-president for international relations of the University of Paderborn, Professor Dr. Torsten Meier, who is also president of COLOURS, is of a similar opinion when it comes to the position of students in this project:

“Through our work in the Alliance, we can prepare students much more efficiently to face global challenges and dynamic changes of professional needs. Having intercultural competencies today is more important than ever before. The interdisciplinary and international cooperation in the realm of science, industry, culture and sport – to name a few – is a long-term transformative process that leads to far-reaching changes in the regions and the countries involved in the project.”

Доследна соработка во сите општествени области

Исто така претседателот на студентите го додава и следново:

„Вклучувајќи се во различни панел дискусии, и ние студентите говоревме за разликите, сличностите и предизвиците од Алијасата. Заедничкиот именител со којшто се согласивме сите учесници, имајќи ја предвид моменталната ситуација во Европа и светот воопшто, може да се сумира на следниов начин:

Живееме во време кое се карактеризира со брзи и драстични промени. Студентите од алијансата можат активно да придонесат за организација на студиски програми, јазични курсеви, летни школи и работилници, и на тој начин да играат централна улога во конкретниот дизајн на европскиот кампус, каде секогаш се почитува јазикот на науката, слободата и демократијата, дури и во време на промени.“

За боите во КОЛОРС

КОЛОРС е кратенка за колаборативни, иновативни, одржливи, регионални универзитети. Иницијативата има за цел да поттикне општествени и технолошки иновации за граѓаните низ Европа и да ги мотивира за стратешка соработка.

Универзитетот во Падерборн е координативна институција на Алијансата во чие мноштво на „бои“ вклучени се: Универзитетот во Ле Ман (Франција), Универзитетот Кастиља ла Манча (Шпанија), Универзитетот во Ферара (Италија), Универзитетот во Кристијанштад (Шведска), Универзитетот Јан Длугош во Честохова (Полска), Универзитетот Јосип Јурај Штросмаер во Осиек (Хрватска), Универзитетот за применети науки Вентспилс (Латвија) и Универзитетот Св. Климент Охридски – Битола (Северна Македонија). Националниот универзитет Лесија Украинка Волин (Украина) е придружен партнер на Алијансата.

Consistent cooperation in all societal areas

Furthermore, the president of the students adds the following:

“The students who participated in the kick-off meeting, myself included, took part in different panel discussions and had a chance to talk about the differences, the similarities and the challenges of the Alliance. However, given the current situation in the world in general, we all agreed upon one common denominator, which can be summed up thus:

We live in a time of a rapid and drastic changes. The students of the Alliance can actively contribute to the realisation of study programs, language courses, summer schools and workshops. By doing so, they can play a central role in designing the actual shape of the European campus, where the language of science, freedom and democracy have always been at the forefront, especially in times of change.”

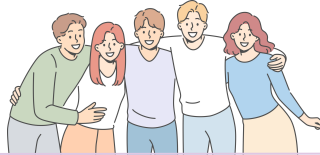
The colours comprising COLOURS

COLOURS is an acronym that stands for collaborative, innovative, sustainable, regional universities. The initiative aims to stimulate social and technological innovations for citizens throughout Europe and to motivate strategic cooperation.

The University of Paderborn is the coordinative institution of the Alliance, which comprises a multitude of “colours”: Le Mans University (France); University of Castille-La Manche (Spain); University in Ferrara (Italy); Kristianstad University (Sweden); Jan Dlugosz University in Chestohova (Poland); Josip Juraj Strossmayer University in Osijek (Croatia); Ventspils University of Applied Sciences (Latvia), and University St. Kliment Ohridski Bitola (North Macedonia). Lesya Ukrainka Volyn National University (Ukraine) is an associate partner of the Alliance.

Translated by Dimitar Atanasovski

СТУДЕНТИТЕ НА УКЛО ВО АЛИЈАНСАТА „КОЛОРС“

UKLO'S STUDENTS IN THE ALLIANCE "COLOURS"

УКЛО од почетокот на 2024 година е член на Алијансата „КОЛОРС“.

Кое е местото на студентите во КОЛОРС?

Студентите се во центарот на КОЛОРС. Студентите се во градбата, во одлучувачките и предлагачките тела, во сите процеси. Ако се обидеме да направиме една точна визуализација, во центарот се корисниците – студенти од прв, втор и трет циклус, алумните од целиот наш регион, од нашата држава. Студентите влегуваат во организацијата, во телата на Алијансата, а претседателот на Универзитетското студентско собрание е кораководител во шестиот пакет на проектот.

Значи, студентите се рамо до рамо со ректори, претседатели на универзитети, со менаџерските тимови. Сите студенти ќе имаат придобивки од овој проект. Ова значи дека членството во Алијансата е една победничка ситуација во која сите добиваат.

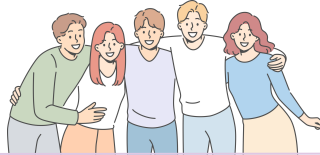
At the beginning of the 2024, UKLO became a proud member of the Alliance COLOURS.

How do UKLO students fit into COLOURS?

UKLO's students are at the very heart of the Alliance. They play a pivotal role in COLOURS. They are included in all decision-making and advisory bodies and processes. In fact, undergraduate students, postgraduate students, PhD candidates and alumni cohorts from our region and our country are the stakeholders at the very core of this project. They are all part of the Alliance and its decision-making bodies. The President of the University Student Assembly leads this charge as the co-leader of the sixth package of this project.

This means that all students are standing shoulder to shoulder with rectors, university presidents, and management teams and are expected to benefit from this project, which makes this a clear win-win situation for all involved.

Со КОЛОРС, УКЛО станува повидлив. Но, тоа значи дека претстои многу работа за тимовите на УКЛО. Бидејќи студентите се главни корисници на придобивките што произлегуваат од членството на УКЛО во КОЛОРС, тие се и активни чинители во дизајнот, организацијата и спроведувањето на активностите во рамките на Алијансата. Првиот ангажман на УСС УКЛО беше објавениот Повик до студентите од прв, втор и трет циклус студии за вклучување во различни активности што ги нуди Алијансата КОЛОРС:

„Драги колеги студенти, освојувајте го КОЛОРС, на само својствен за Вас, младешки начин! Со младешка енергија, идејност и креативност кои можат да ги придвижуваат и менуваат нештата на подобро. Тоа го можеме! Заедно, обединети, иницијативни, со феноменот на нашата нова стварност, нашиот КОЛОРС, нашиот Божилак, нашето ново сосвездие во академскиот универзум!“

Being a member of COLOURS improves UKLO's visibility. But this also entails a lot of hard work on the part of UKLO's teams. Given that the students are the primary beneficiaries of UKLO's membership in COLOURS, they are expected to actively participate in shaping, organising and executing the activities of the Alliance. The initial engagement of the University Student Assembly in the project included a call for students from all study cycles to engage in the activities offered by the Alliance COLOURS:

“Dear fellow students, let's embrace COLOURS in our youthful, spirited manner! Let's use our energy, ideas, and creativity to bring about positive changes. We can do this! Only together, united in these new initiatives, we will navigate through this new reality, in this new academic constellation – COLOURS, in this colourful rainbow of ours!”

Translated by Elena Shalevska

СТУДЕНТИТЕ НА УКЛО ЈА ДИЗАЈНИРАА МАИЧКАТА НА УНИВЕРЗИТЕТСКОТО СТУДЕНТСКО СОБРАНИЕ ВО РАМКИТЕ НА ПРОЕКТОТ КОЛОРС

Студентите на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола ја дизајнираа маичката на Универзитетското студентско собрание. Ова е една од низата активности што се одвиваат под знамето на Алијансата КОЛОРС.

Во холот на Техничкиот факултет, на 1.3.2024 г., студенти од повеќе единици на Универзитетот ја покажаа својата креативност и заедно учествуваа во изработка на концептот на маичката. Меѓу студентите беше и претседателот на Универзитетското студентско собрание на УКЛО, Борис Гушевски.

Како што е познато, имаше повик за студенти за вклучување во проектот КОЛОРС. По завршувањето на повикот започна ангажирањето на студентите кои сакаат да работат и да се вклучат активно во Алијансата. Така, на некој начин, нивната учество во проектот започна со оваа активност во рамките на којашто студентите цртаа, дизајнираа и се забавуваа. Со дизајнирањето на маичката, студентите всушност се обидоа да го претстават Универзитетот и нивниот идентитет како студенти вклучени во КОЛОРС, со надеж дека истиот ќе биде споделен и со другите универзитети, учесници во Алијансата.

UKLO'S STUDENTS DESIGN THE UNIVERSITY STUDENT ASSEMBLY'S T-SHIRT WITHIN THE COLOURS PROJECT

Students from the University "St. Kliment Ohridski" in Bitola recently undertook the task of designing the University Student Assembly's T-shirt, as part of a series of activities organised within the Alliance COLOURS.

On March 1, 2024, in the foyer of the Faculty of Technical Sciences, students from various units of the university showcased their creativity and collaborated on designing the concept for the T-shirt. Among them was Boris Gushevski, president of the UKLO's University Student Assembly.

Following a call for students within the COLOURS project, the students who have applied and showed eagerness to actively participate in the Alliance began their engagement. The designing of the T-shirt kicked off this process as the students dove into drawing, designing, and enjoying the entire experience. Through the design of the T-shirt, the students actually aimed to showcase both the university and their own identity as students actively engaged in COLOURS, hoping that their idea will be embraced by the other universities in the Alliance.

На настанот присуствуваше и проекторката за студентски работи на УКЛО, проф. д-р Јасмина Буневска-Талевска која, поздравувајќи ја идејата на студентите, потенцира неколку важни моменти. Еден од нив беше моментот на дизајнирање на маичката, а другиот момент беа колегите – волонтери од Клубот за одржливо живеење на студентите, којшто неодамна се формира со помош на Македонско-американската алумни асоцијација, кои го следеа настанот, фотографираа и снимаа. Проректорката, исто така, ја истакна важноста на дополнителниот курикулум за воннастанни активности.

Оттука, слободно може да се каже дека паралелно се одржаа два настани, односно дека се случи сплет од здружена акција и забава на едно место. На ваков начин, всушност, започна студентската приказна, приказна за тоа како студентите го „живеат“ КОЛОРС, и како КОЛОРС „живее“ со студентите на УКЛО.

Professor Dr. Jasmina Bunevska-Talevska, UKLO's vice-rector for student affairs, attended the event. She commended the students' initiative and highlighted several key aspects – the significance of the T-shirt design process, and the involvement of fellow students – volunteers from the Student Sustainable Living Club, which was recently established with the help of the Macedonian-American Alumni Association – in documenting the event through photography and videography. The vice-rector also praised the students for the new curriculum for extracurricular activities.

Thus, the event encompassed two activities, i.e. it was a blend of joint action and fun. The event, in fact, marked the beginning of the student narrative about how students “live” within COLOURS, and how COLOURS “lives” with the students at UKLO.

Translated by Elena Shalevska

КОЛОРС НА ДЕЛО - ЗАБАВНО УЧЕЊЕ ПРЕКУ

„МИКРО БИЗНИС ИГРА“

COLOURS IN ACTION - ENJOYABLE LEARNING

THROUGH A "MICRO BUSINESS GAME"

На 15 и 16 февруари, во Студентскиот инфо центар при УКЛО, се одржа обука за финансиска писменост со наслов „Микро Бизнес Игра“. Обуката е дел од проектот „Fin Yes“ на Здружението на граѓани „ЦЕФЕ Македонија“, којшто е поддржан од амбасадата на САД во Македонија. Во рамки на работилницата, учесници беа студенти од Економски факултет – Прилеп и ученици од ОСМУ „Д-р Јован Калаузи“ – Битола. Обуката ја водеа проф. д-р Снежана Обедниковска и проф. Славка Каркамишевска.

Целта на проектот и на обуката е да ги подобрат финансиските вештини и знаења на студентите и учениците, посебно од стручното образование, коишто ќе им помогнат во понатамошната професионална определба и во реализација на нивните претприемачки идеи.

Студентите од Економски факултет – Прилеп кои беа учесници во работилницата ќе бидат ангажирани и во други различни активности кои ќе ги реализира УКЛО во рамките на Алијансата КОЛОРС.

„Методологијата за работа е искуствено учење кое се базира на игра – симулација на микробизнис, кој е многу забавен, но и ефективен начин на учење,“ – посочува професорката Обедниковска. „Студентите имаат можност, преку симулацијата на микробизнис, да искушат водење на бизнис, носење деловни одлуки, пополнување и правилно толкување на финансиски извештаи.“

Автор на текстот: Емилија Вељановска

A training session for financial literacy titled “Micro Business Game” was held on February 15 and 16, at the UKLO Student Info Centre. The training session was part of the “Fin Yes” project of the citizens’ association “CEFE Macedonia”, and was supported by the Embassy of the USA in Macedonia. The participants in the workshop were students from the Faculty of Economics in Prilep and students from Dr. Jovan Kalauzi High School in Bitola. Professor Dr. Snezhana Obednikovska and Professor Slavka Karkamishevska had the role of facilitators of the training session.

The purpose of the project and the training session was to improve the financial skills and the knowledge of university students and high school students, especially, high school students with vocational educational background, in order to assist them in the selection of their future occupation and in the realisation of their entrepreneurial ideas.

The students from the Faculty of Economics in Prilep who participated in the workshop will also be engaged in various other activities that will be implemented by UKLO within the Alliance COLOURS.

“The work methodology is experiential learning, based on a game-simulation of a micro business, which is, at the same time, a fun and effective way of learning,” – Professor Obednikovska pointed out. “Through the micro business simulation, the students had the opportunity to experience running a business, making business decisions, and filling out and reading financial statements.”

Author of the text: Emilija Veljanovska

„Моето лично мислење за обуката е дека беше доста корисна и дека е одличен начин за прикажување на реалноста, односно за тоа како изгледа да се води една компанија, како се раководи со финансиите, и сето тоа преку игра. Имаше многу дружење помеѓу учесниците, и може да се каже дека во ниеден момент не ни беше здодевно бидејќи сите се забавуваме и имаше што да научиме.“

Моето искуство од обуката е многу позитивно. Ми ги прошири визиите во врска со финансиските прашања и се стекнав со одредени практични вештини. На секој кој има шанса да биде дел од една ваква обука, му препорачувам да не се двоуми да се приклучи, бидејќи не станува збор само за учење, туку и за многу дружење, забава и смеа.“

Автор на текстот: Марија Маркоска

To my mind, the training session was an extremely useful way of showing the reality of running a company and handling the finances, through a game. There was a lot of socialising among the participants; in fact, there was never a dull moment during the training session as we all had fun and gained valuable new knowledge.

Overall, my experience with the training session was very positive. It had broadened my views on financial matters and I also acquired some new practical skills. I recommend this training session to everyone. If you have a chance to be a part of such a training session, do not hesitate to join it because it's not just about learning but it is also about socialising, laughing, and having fun.

Author of the text: Marija Markoska

Translated by Ivancho Jonoski

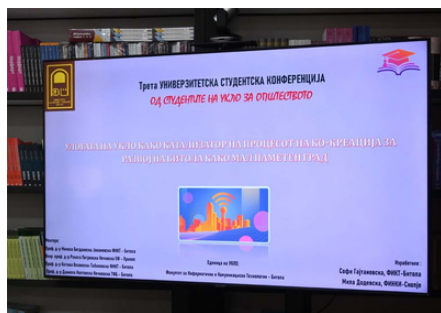

ОДРЖАНА УНИВЕРЗИТЕТСКА СТУДЕНТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА

„ОД СТУДЕНТИТЕ НА УКЛО ЗА ОПШТЕСТВОТО“

Универзитетското студентско собрание и УКЛО одржаа успешна универзитетска студентска конференција со наслов: „Од студентите на УКЛО за општеството“. Со учеството на 33 студенти, 31 ментор и 25 научни трудови постигната е целта на настанот, а тоа е да се слушнат нови студентски идеи, да се презентираат нови интересни истражувања кои се од големо значење за младите луѓе и за општеството.

Студентскиот лидер, Борис Гушевски, оценува дека со студентската конференцијата се отвораат врати кон знаењето и се креира простор за дискусии што ги обликуваат идеите на иднината, бидејќи настанот е одлична можност студентската креативност да се претвори во акција, а иновациите да станат реалност.

UKLO HOSTS UNIVERSITY STUDENT CONFERENCE: “FROM UKLO’S STUDENTS TO SOCIETY”

The University Student Assembly and UKLO have successfully organised a university student conference titled: “From UKLO’s Students to Society”. With the participation of 33 students, 31 mentors, and 25 scientific papers, the goal of the event has been achieved – novel student ideas have been heard and new interesting researches that are of great significance for young people and society have been presented.

According to the student leader, Boris Gushevski, the student conference is opening up doors to knowledge and is creating a space for discussions that shape the ideas of the future. Also, he perceives the event as an excellent opportunity for student creativity to turn into action and for innovations to become a reality.

13

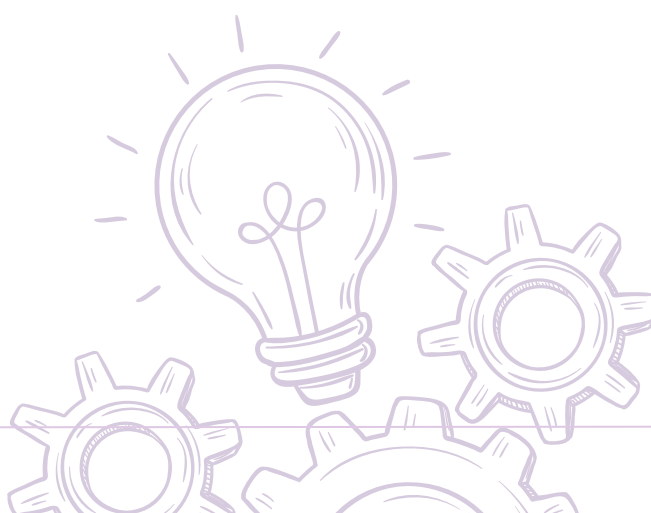

Од името на УКЛО и ректорот, проф. д-р Игор Неделковски, на присутните им се обрати проректорката за студентски работи, проф. д-р Јасмина Буневска-Талевска. Таа се осврна кон поширокото академско значење на конференцијата која обедини студенти и ментори од различни единици на Универзитетот и ги истакна придобивките од вмрежувањето, активниот истражувачки напор и пристап, особено затоа што студентските идеи може да се користат и да помогнат во решавање на општествените теми и актуелните состојби. Според неа, УКЛО на овој начин ја афирмира и негува академско-социјалната димензија за меѓусебно обединување, дружење и подобро запознавање, кои носат повисоки резултати и поголема успешност.

Покрај Комисијата за студентски работи задолжена за оценување на трудовите, и студентите учесници на конференцијата ги самоевалуираа презентациите, со што се обезбеди потребната висока објективност за вреднување на истражувачките трудови.

The vice-rector for student affairs, Prof. Dr. Jasmina Bunevska-Talevska, addressed the participants on behalf of UKLO and Rector Igor Nedelkovski. In her speech, she emphasised the broader academic significance of the conference, which has brought together students and mentors from various units of the University. Also, she highlighted the benefits of networking, and of active research efforts and approaches, especially, due to the fact that students' ideas can be utilized in addressing current societal issues and situations. In her view, UKLO thus affirms and nurtures the academic-social need for mutual integration, socialising, and understanding, which brings higher results and greater success.

The members of the Student Affairs Committee were responsible for evaluating the research papers of the participants. Additionally, the student participants in the conference self-evaluated their presentations, too. Thus, a high level of objectivity was ensured in the evaluation of the research papers presented at the conference.

Универзитетската студентска конференција се одвиваше во две работни сесии во просториите на Студентскиот информативен центар на УКЛО. Настанот беше заокружен со доделување сертификати за студентите и пофалници за менторите.

Во продолжение ви пренесуваме дел од нивните впечатоци:

Мелиса Комина, 20 год.

Висока медицинска школа – Битола, Физиотерапевт

Мојот труд беше на тема „Влијание на физикалната рехабилитација врз здравјето на работоспособноста и возрасната популација“. Навистина ми беше чест да работам еден ваков труд заедно со мојот ментор кој ми даде огромна поддршка и помош околу изработката. Бев почестена затоа што можев, како студент, да се почувствувам дека и јас можам да учествувам во активности како што е една конференција, во која можат да учествуваат професори и повеќе образовани и квалификувани лица. Ви благодарам за оваа можност.

Седџ Бахтијар, Факултет за биотехнички науки – Битола, Квалитет и безбедност на храна, II год.

Моето активно учество во студентските активности датира уште со самото мое започнување на студиите на Факултетот за биотехнички науки – Битола, на насоката Квалитет и безбедност на храна. Уште на самиот почеток се вклучив во работата на Факултетското студентско собрание, а потоа и во Универзитетското студентско собрание, каде што сум активна до ден денес. Исто така, во текот на моето студирање активно сум инволвирана и во воннаставните активности кои се однесуваат на стекнување на практики и искуства во рамките на образовните програми, поддржани од Министерството за образование и наука, како и од Националната Агенција за европски образовни програми и мобилност, при што имам реализирано студиски престои на универзитети надвор од нашата земја, како и учествува на летни школи каде предавачи биле еминентни професори од странски универзитети.

Моите професори ја препознаа мојата активност, мојот стремеж за нови предизвици и мојата заинтересираност за стекнување нови искуства, па така изминатата 2023 година учествував на 3 научни конференции, од кои, една меѓународна конференција во Србија и две национални конференции во Македонија: Студентската Конференција одржана на Факултетот за земјоделски науки и храна – Скопје, на 13.12.2023 г. и Универзитетската студентска конференција на УКЛО, одржана на 21.12.2023 г.

На оваа конференција настапив со труд, насловен како „Сушена преспанска белвица (Alburnus belvica Karaman, 1924) – традиционален производ, карактеристичен за Преспанскиот регион“, под менторство на проф. д-р Дијана Блажековиќ-Димовска.

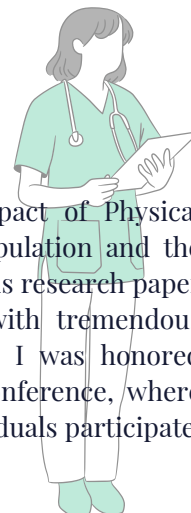
There were two working sessions at the conference, which was held at the Student Information Center. At the end of the conference the students were awarded certificates of participation whereas their mentors received commendations for their work with their mentees.

Here we relate some of their impressions:

Melisa Komina, 20 years old,

Higher Medical School – Physiotherapist

“The title of my research paper was: “The Impact of Physical Rehabilitation on the Health of the Working Population and the Elderly”. It was a great honor for me to work on this research paper together with my mentor, who provided me with tremendous support and assistance throughout the process. I was honored because as a student I could participate in a conference, where professors and more educated and qualified individuals participate. Thank you for this opportunity.”

Sedef Bahtijar, Faculty of Biotechnical Sciences, Food Quality and Safety, 2nd year

“My active participation in student activities dates back to the very beginning of my studies in Food Quality and Safety at the Faculty of Biotechnical Sciences – Bitola. Right from the start, I got involved in the work of the Faculty Student Assembly, and later I joined the University Student Assembly, where I have been active to this day. Also, during my studies, I have been actively involved in extracurricular activities related to gaining practical experience within educational programs supported by the Ministry of Education and Science, as well as by the National Agency for European Educational Programs and Mobility. Through these programs, I have completed study visits at universities outside of our country, as well as participated in summer schools where eminent professors from foreign universities delivered lectures.

My professors have recognised my activities, my eagerness for new challenges, and my interest in gaining new experiences. Therefore, last year, I participated in 3 scientific conferences – one international conference in Serbia, and two national conferences in Macedonia, i.e. the Student Conference at the Faculty of Agricultural Sciences and Food – Skopje, which was held on December 13, and the University Student Conference organised by UKLO, on December 21.

At this conference, under the mentorship of Prof. Dr. Dijana Blazhekovikj-Dimovska, I presented a paper titled “Dried Prespa Bleak (Alburnus belvica Karaman, 1924) – A Traditional Product typical of the Prespa Region”.

Зошто се одлучивме токму за оваа тема?

Why did we choose this particular topic?

15

Имено, јас потекнувам од Ресен, каде што и живеам, па една од карактеристиките на овој регион е секако нашето познато природно богатство, Преспанското езеро, а со тоа и една од најпознатите видови риби која живее во ова езеро, ендемичниот вид преспанска белвица/нивичка (лат. *Alburnus belvica*). Традиционалната храна се смета за наследство што се пренесува со генерации. Преспанските циронки претставуваат традиционален сушен производ од риба, карактеристичен за Преспанскиот регион.

Преспанското Езеро изобилува со белвици, а за специјалитетот „преспански циронки“ потребни се мали риби. Рибите се ловат на возраст од околу 4 години и должина од 12 до 15 cm, во месеците јуни и јули, кога рибите доаѓаат на мрестење на крајбрежјето од овој регион. Откако ќе се уловат и извадат од мрежата, рибите се солат доста обилно, односно на 1 kg риба се ставаат 300 gr крупна сол. Вака посолените риби се редат во буре или сад, кои се полнат скоро цели и одозгора се покриваат со листови лобода врз кои се става поголем плочест камен за да може рибите да се пресуваат.

Солењето на рибите трае една недела, бидејќи солта интензивно ја извлекува влагата од рибите, додека каменот ги притиска надолу во солениот раствор. После солењето, рибите се нижат на низи. За сушење на рибите потребно е силно сонце, топло време и провев за одведување на влагата од рибите. Во вакви идеални услови рибата се суши и е подготвена за конзумација за 2 до 3 недели. Преспанските циронки може да се служат и како главно јадење, а се неизбежен дел од трпезата за време на постите и зимските посни слави, но и како мезе со ракија или вино. Нема потреба да се чуваат во фрижидер, бидејќи во случајот солта ја има улогата на конзерванс и помага производот да трае подолго. Циронките се подготвуваат така што се потпекуваат на плотна (скара) или во фурна. Се ставаат во земјен сад со топла вода со целда омекнат и отсолат. После миенето во топлата вода циронките се чистат од внатрешните органи и крлушките. Потоа, според вкусот и желбите, се додава масло, лук, магнонос, нане, црвен пипер, оцет и сл. Со овој специјалитет одлично прилега домашен топол леб и вино.

Македонија е мошне богата со разновидни земјоделски производи и храна благодарение на својата географска положба, каде што се вкрстуваат различни климатски влијанија, разигран релјеф и различни почвени типови, водни ресурси, како и традиционалните занимања и економијата на населението, во контекст на историските, културните и верските влијанија. Овој специјалитет е застапен само во југозападниот дел на Македонија, поточно во околината на Преспанското Езеро и селата Стење и Коњско. Традицијата денес е зачувана во с. Стење, каде што ги произведува скоро секоја кука, но само за домашни потреби. Кога се подготвуваат во текот на летниот период, целото село мириса на познатиот мирис на сушена риба. Производот има релативно долг рок на траење од околу 2 години. Во случајот на циронките со сигурност може да се каже дека рибата плива трипати: во вода, во масло и во вино, што во преспанскиот крај е надополнето со „циронките пливаат уште и во сол и се сончаат“.

I live in Resen, and one of the characteristics of this region is our well-known natural treasure, Lake Prespa, along with one of the most famous fish species living in this lake, the endemic species called Prespa bleak (lat. *Alburnus belvica*). Traditional food is considered a heritage passed down through generations. Prespa bleak is a traditional dried fish product, typical of the Prespa region.

Lake Prespa abounds with bleaks, and these small fish are needed for the "Prespa bleaks" specialty. The fish are caught when they are approximately 4 years old and have reached length of 12 to 15 cm, in the months of June and July, when they come to spawn on the shores of the lake. After being caught and taken out of the net, the fish are heavily salted, i.e. 300 grams of coarse salt is used for 1kg of fish. The salted fish are then arranged in barrels or containers, which are almost fully filled and covered with sorrel leaves on top of which a larger flat stone is placed to press the fish down.

Salting the fish takes a week because the salt intensively draws out moisture from the fish, while the stone presses them down into the salty solution. After salting, the fish are strung onto strings. Drying the fish requires strong sun, warm weather, and a breeze to remove the moisture from the fish. Under such ideal conditions, the fish dry and are ready for consumption in 2 to 3 weeks. Prespa bleaks can be served as a main dish, and it is also an inevitable meal during fasting periods and winter meatless (vegetarian) feasts, but it also goes well as a snack with brandy or wine. There is no need to keep it in the refrigerator because the salt serves as a preservative, helping the product last longer. The bleaks are prepared by grilling on a grill or in the oven. They are placed in an earthenware dish with warm water to soften and desalinate. After washing in warm water, the bleaks are cleaned of internal organs and gills. Then, according to taste and preferences, oil, garlic, parsley, mint, red pepper, vinegar, etc., are added. This specialty pairs excellently with homemade crusty bread and wine.

Macedonia is rich in diverse agricultural products and food thanks to its geographical location, where various climatic influences, diverse relief, different soil types, water resources, as well as traditional occupations and the population's economy, intersect in the context of historical, cultural, and religious influences. This specialty is prevalent only in the southwestern part of Macedonia, specifically in the vicinity of Lake Prespa and the villages of Stenje and Konjsko. The tradition is preserved today in the village of Stenje, where almost every household produces it, but only for domestic use. When prepared during the summer period, the whole village smells of the familiar scent of dried fish. The product has a relatively long shelf life of about 2 years. In the case of bleaks, it can certainly be said that the fish swims three times: first, in water; then, in oil, and, finally, in wine, which in the Prespa region is complemented by the saying "bleaks also swim in salt and they sunbathe".

Translated by Eva Neshkovska

КОЛОРС ВО ПОДГОТОВКА СТУДЕНТИТЕ ГИ ТРАСИРААТ БОИТЕ #UKLOINTERNATIONAL - ПРВ ИНТЕРКУЛТУРЕН ПРОЕКТ ЗА ЗАБАВА

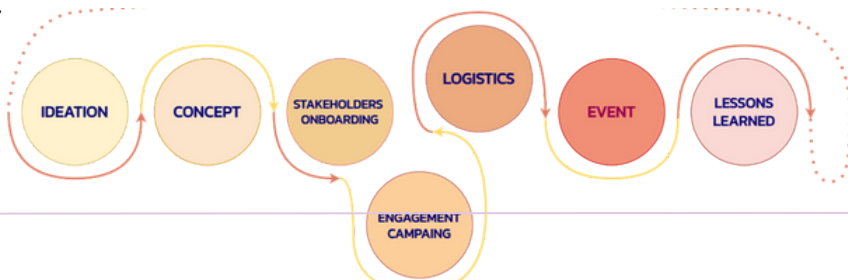
Под проектот „Меѓународна студентска забава“, тим од соработници поврзани со УКЛО, работеа еден месец на добро структуриран проект кој заврши со забава. „Меѓународната студентска забава“ беше мултикултурен настан што се одржа на 1 ноември 2023 година, во студенскиот дом „Кочо Рацин“ – Битола и беше одлична можност за студентите и кадарот на УКЛО да се сретнат и да се запознаат со меѓународни гости кои се приклучија на Универзитетот во зимскиот семестар во академската 2023/2024 година и да се запознаат со нивните државни знаменитости, јазикот кој го говорат и нивната култура.

COLOURS LOADING ...
STUDENTS ARE TRACING THE COLOURS
#UKLOINTERNATIONAL - THE FIRST
INTERCULTURAL ENTERTAINMENT PROJECT

A team of UKLO-related collaborators had been working for one month on a well-structured project "International Student Party", which was completed with a party.

The "International Student Party" was a multicultural event which was held on November 1, 2023, "Kocho Racin" Student Dormitory in Bitola. The event served as an excellent opportunity for students and UKLO's staff members to meet with international guests, who had joined the university in the winter semester of the academic year 2023/2024, and an opportunity to learn about their national landmarks, language, and culture.

17

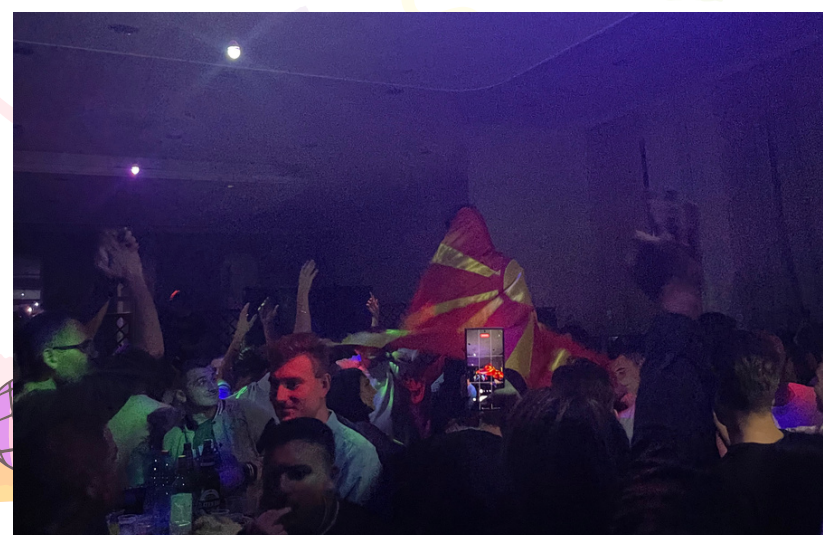
На настанот беа претставени четири националности – американска, француска, италијанска и македонска, преку кратки интерактивни презентации, изложувајќи ги клучните факти и знаменитости за секоја земја и нејзиниот народ. Учесниците имаа можност продлабочено да ја запознаат традицијата на овие националности преку пробување на карактеристични јадења од нивната кујна – вклучувајќи ајвар (македонски специјалитет), tramezzini (италијански сендвич), croque monsieur (француски сендвич) и хамбургер (американски сендвич). За крај на вечерта беше организирана забава со интернационална музика и реномирани македонски песни.

„Меѓународна студентска забава“ беше поучно искуство што даде значајни сознанија за организација на иницијативи насочени кон студентите, особено за идниот проект КОЛОРС, каде ваквите активности се очекува да бидат секојдневие.

Four nationalities were showcased at the event – American, French, Italian, and Macedonian – through brief interactive presentations, which highlighted key facts about each country, its people and landmarks, respectively. The participants had the opportunity to delve deeper into the traditions of these nationalities by sampling characteristic dishes from their cuisines, such as ajvar (Macedonian specialty), tramezzini (Italian sandwich), croque monsieur (French sandwich), and hamburgers (American sandwich). After the presentations, the participants enjoyed listening to international music as well as some well-known Macedonian songs.

The “International Student Party” was an enlightening experience that yielded significant insights into organising initiatives aimed at students, especially, in light of the upcoming COLOURS project which foresees numerous such activities, resulting from the close collaboration among the partner universities.

18

Целосната организација на настанот беше многу корисна бидејќи претставуваше еден вид пилот студија, во поглед на идните настани кои ќе се случуваат во рамките на КОЛОРС проектот. Беа собрани важни информации кои се однесуваат на трошењето на време и ресурси потребни за вакви настани и за вклучувањето на учесници. Настанот беше успешно реализиран во поглед на логистиката и учеството и беа остварени поставените цели. Во целина, организацијата на настанот „Меѓународна студентска забава“ беше прекрасно патување и едно поучно искуство за во иднина. Сето ова им дозволи на организаторите да ги изострат своите менаџерски и организациски способности и да експериментираат во овој специфичен контекст на универзитетот. Голем број од активностите кои беа спроведени функционираа навистина добро, но, се разбира, секогаш има можност за подобрување. Настанот имаше позитивен карактер кој резултираше со креативна и забавна вечер и претставува едно искуство кое вреди да се повтори. Овој настан можеби треба да биде традиција како #UKLOInternational – меѓукултурен проект за забава.

The entire organisation of the event was highly beneficial and it served as a kind of pilot study for the future events within the COLORS project. Important information was gathered about the time and resources required for organising such events and about participants' involvement. The event was successfully executed in terms of logistics and participation, and all set goals were undoubtedly achieved. Overall, the organisation of this event was a wonderful journey that enriched the organisers with enlightening experiences and sharpened their managerial and organisational skills, encouraging them to experiment within the specific university context. Many of the activities that were undertaken were realised exceptionally well, but, of course, there is always room for improvement. The positive nature of the event resulted in a creative and enjoyable evening, which indeed is an experience worth repeating! Perhaps this event should turn into a tradition titled #UKLOInternational – an intercultural entertainment project.

The article has been prepared by Daria Cecchinato and prof. Dr. Renata Petrevska.

Автори: Дарија Чекината и проф. д-р Рената Петревска

Translated by Eva Neshkoska

Students Reviews

ДАРИЈА (DARIA)

Мојот престој во Битола и праксата на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола беше исклучително убаво искуство. По кратко време се чувствував како дома во овој гостопримлив град, каде што луѓето се топли и пријателски расположени. Дефинитивно ќе се вратам повторно за да ги видам воодушевувачките македонски пејзажи и зајдисонца и да ги посетам неверојатните луѓе, кои сега се дел од мојот живот и од моето срце.

"My stay in Bitola and the internship at the University "St. Kliment Ohridski" – Bitola have been particularly rewarding experiences. After a short time, I felt at home in this hospitable city, where people are warm and friendly. I will definitely come back to see the breathtaking Macedonian landscapes and sunsets, and to visit the incredible people who are now part of my life and my heart."

ЕМИЛИ (EMILE)

Students Reviews

Како студент по право преку Еразмус+ програмата, јас во Битола престојував повеќе од еден месец и ова искуство навистина ми го промени животот на подобро. Научив да живеам сама во толку убав град, запознав многу гостопримливи и весели луѓе и тоа е нешто што никогаш нема да го заборавам. Мојот престој во градот и на УКЛО ги надмина моите очекувања и секогаш ќе бидам благодарна за оваа прекрасна авантура.

"As a law student, I stayed in Bitola for more than a month under the Erasmus+ program, and this experience has truly changed my life for the better. I have learned to live on my own in this beautiful city, and I have met so many hospitable and cheerful people that I will never forget. My stay in the city of Bitola and at UKLO exceeded my expectations, and I will always be grateful for this wonderful adventure."

Students Reviews

"My time in Bitola has been excellent! Everyone at UKLO is so hospitable and easy to collaborate with. I love exploring Bitola and the surrounding area, while making a lot of new friends." – Jacob

Мојот престој во Битола е одличен! Сите во УКЛО се толку гостопримливи и одлични за соработка. Сакам да ја истражувам Битола и околината, а во исто време и да стекнувам нови пријатели.

ЏЕЈКОБ (JACOB)

19

ПРИЗНАНИЕ „ТАЛЕНТ НА УКЛО“ ЗА ТАМАРА ТАСЕСКА ОД ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ – ПРИЛЕП

УКЛО на талентите им укажува посебна почит и ги промовира со особено внимание. Формиран е стручен тим кој го следи напредокот на талентираниите и ги поддржува и поттикнува кон поголем успех со нивната извонредност.

Четворицата новоидентификувани таленти на УКЛО се:

- Софи Гајтановска, Факултет за информатички и комуникациски технологии – Битола, ментор: проф. д-р Андријана Боцевска;
- Кристијан Велјановски, Факултет за биотехнички науки – Битола, ментор: проф. д-р Дијана Блажековиќ-Димовска;
- Дејан Петровски, Педагошки факултет – Битола, ментор: проф. д-р Марија Ристевска, и
- Тамара Тасеска, Економски факултет – Прилеп, ментор: проф. д-р Илија Христоски.

Во продолжение ги споделиваме впечатоците и размислувањата на Тамара Тасеска поврзани со признанието „Талент на УКЛО“.

CERTIFICATE OF RECOGNITION “UKLO’S TALENT” FOR TAMARA TASESKA FROM THE FACULTY OF ECONOMICS IN PRILEP

UKLO has special respect for talented individuals and promotes them with the due attention. A team of experts was formed to monitor the progress of the talented individuals and to support and encourage them in their excellence. The following four UKLO’s students have been identified as talented individuals:

- Sofi Gajtanovska, Faculty of Information and Communication Technologies, Bitola; mentor Prof. Dr. Andrijana Bocevska;
- Kristian Veljanovski, Faculty of Biotechnical Sciences, Bitola; mentor Prof. Dr. Dijana Blazhekovich Dimovska;
- Dejan Petrovski, Faculty of Education, Bitola; mentor Prof. Dr. Marija Ristevska, and
- Tamara Taseska, Faculty of Economics, Prilep; mentor Prof. Dr. Ilija Hristoski.

Here we share Tamara’s impressions and thoughts about the certificate of recognition she has obtained as a talented individual:

20

Какво е чувството да се биде талент на УКЛО?

Прилично убаво, особено кога една престижна високообразовна институција каква што е Универзитетот „Св. Климент Охридски“ од Битола, втората најстара државна институција од ваков вид во нашата земја, го препознава тоа во Вас и со гордост го истакнува. Кога го прашале Ајнштајн за неговата талентираност, тој одговорил: „Немам посебен талент. Јас сум само страшно љубопитен.“ Јас, сепак, навистина верувам дека секој од нас има некаков вроден талент, способност или вештина што може да ја искористи во своја полза за да успее во животот. А за успехот велат дека не е ништо друго, туку 1 % талент, 1 % среќа и 98 % напорна работа, посветеност и дисциплина. Затоа ги поттикнувам сите студенти кои имаат јасно одредена цел, да не се плашат да ја реализираат. Сепак, на крајот, секој вложен труд повеќекратно се исплаќа, на овој или оној начин.

Може ли да ни кажете нешто повеќе за себе и за работата со Вашиот ментор?

Со мојот ментор, проф. д-р Илија Христоски, напорно работевме минатата година, кога првпат учествував на третата Универзитетска студентска конференција (УСК 2022), каде го презентирав мојот истражувачки труд со наслов: „Концептуален и логички дизајн на релациските бази на податоци: студија на случај“. Професорот, кој во тоа време ми беше предметен наставник по предметот Бази на податоци, ме поттикна и силно ме поддржа во реализацијата на идејата да земам учество на УСК со свој труд, под негово менторство. Во трудот предложив концептуален и логички дизајн на релациска база на податоци што би можела да се примени и практично, односно да се спроведе во работната сфера на автошколите, како основа на нивните менаџмент-информациони системи. Трудот беше збогатен со голем број кориснички прашалници зададени во јазикот на релациската алгебра. Со изработката на истражувачкиот труд и учеството на УСК 2022, стекнав огромно практично искуство во поглед на концептирањето и пишувањето на ваков вид труд затоа што ова беше мој прв настап на конференција од овој тип. Што се однесува до самата Конференција, таа беше прилично добро организирана. Јас лично ја доживеав како една убава и несекојдневна можност студентите да го истакнат и презентираат сработеното, за кое дотогаш немале прилика.

How does it feel to be recognized as a talented student at UKLO?

It feels nice, especially, because a prestigious higher education institution like the University St. Kliment Ohridski from Bitola, the second oldest state institution of its kind in our country, had recognized my talent and proudly pointed it out. When Einstein was asked about his talent, he replied, "I have no special talent. I'm just passionately curious". However, I truly believe that each of us has some innate talent, an ability, or a skill that we can use to our advantage to succeed in life. Also, people say that success is nothing but 1% talent, 1% luck, and 98% hard work, dedication, and discipline. That's why I encourage all students who have a clearly defined goal not to be afraid to achieve it. I believe that, in the end, any effort invested pays off many times over, one way or another.

Can you tell us a bit more about yourself and your work with your mentor?

My mentor, Professor Dr. Ilija Hristoski, and I worked hard last year, as a result of which I participated in the third University Student Conference (USC 2022), where I presented my research paper, titled "Conceptual and Logical Design of Relational Databases: A Case Study." At that time, I took the course Databases with the professor, and he encouraged me and strongly supported my decision to take part in USC 2022 with my own research paper, under his mentorship. In the paper, I proposed a conceptual and logical design for a relational database that could be implemented and practically applied in the field of operation of driving schools, i.e., as a basis of their management information systems. The paper was enriched with a large number of user questionnaires set in the language of relational algebra. By preparing the research paper and participating in USC 2022, I gained a huge practical experience in terms of conceptualizing and writing an academic paper, since this was my first participation in a conference of this type. As for the conference itself, it was very well organized. I personally viewed it as an extraordinary platform for students to present their research efforts and findings.

Што планирате во иднина, каде би сакале да ги остварите Вашите потенцијали?

Во иднина сакам да го работам она во што ќе се пронајдам. Сакам да работам на место со пријатна работна атмосфера, каде знаењето и трудот се ценат. За успех потребни се труд, работа и знаење, но и силна доверба во себеси и во сопствените потенцијали.

What are your plans for the future? Where would you like to realise your potential?

In the future, I would like to work in an environment where I could be myself; where there will be a pleasant working atmosphere and where knowledge and efforts will be truly appreciated. Success requires effort, work, and knowledge as well as unwavering confidence in oneself and one's own potential.

Ваша порака до студентите и младите луѓе – зошто би го избрале УКЛО?

Ако се двоумите на кој универзитет да студирате, тогаш можеби УКЛО е Вашиот правилен избор. Зошто? Прво, затоа што наставничкиот кадар на сите факултети при УКЛО е, како ретко каде, целосно посветен на квалитетното академско образование на своите студенти. Второ, Универзитетот има соработка со голем број фирми и компании што нудат не само практична работа во текот на студирањето, туку и вработувања за најдобрите. Понатаму, УКЛО нуди можност за студирање еден семестар или една година во странство во текот на студиите, што претставува одлична можност која не треба да се пропушти. Затоа што... има уште многу причини за кои можат да посведочат сите сегашни и поранешни студенти.

What is your message to students and young people? Why should they choose UKLO?

If you have doubts about which university to choose, then maybe UKLO is your right choice. Why? Because the teaching staff of all UKLO units is, as is rarely the case, fully dedicated to ensuring quality academic education for their students. Moreover, the university has established cooperation with a large number of firms and companies that offer not only internship opportunities for students but also employment for the best students, upon their graduation. Furthermore, UKLO's students can study one semester or one academic year abroad, which is an excellent opportunity that should not be missed. You should choose UKLO because... there are many more reasons, to which all current and former students can attest.

22

За првпат и прв во регионот, Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола започна со организиран процес на препознавање, работа и следење на развојот на надарени и талентирани студенти. Опфатени се студенти од единиците на УКЛО кои постигнале просечен успех во студирањето повисок од девет. За успешна реализација во процесите на препознавање и идентификација на надарените и талентирани, проактивно е вклучена и проректорката за студентски работи, проф. д-р Јасмина Буневска-Талевска. Воедно, одржан е и вебинар насловен како „Надарените и талентирани – креатори на прогресот“, во кој беа вклучени и други релевантни клучни институции: МОН, УКЛО со Педагошкиот факултет – Битола, Универзитетот „Ново Место“ од Словенија и Македонската асоцијација за надарени и талентирани. Професорот д-р Љупчо Кеверски од Педагошки факултет, во рамки на промоцијата на Талентите на УКЛО, укажувајќи на нивното значење за Универзитетот и за државата, истакна:

„Надарените и талентирани отсекогаш биле инспирација за светот и затоа е важно колку надарени и талентирани има една земја, но уште поважно е колку од нив ќе останат во неа“.

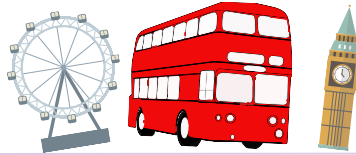
The University St. Kliment Ohridski in Bitola is the only university in the region which has initiated an organised process of identifying, recognising, working with, and monitoring the development of gifted and talented students. This process encompassed students from all UKLO units who in the course of their studies have achieved an average grade higher than nine. The successful implementation of the process of identification of the gifted and talented students was supported by the vice-rector for student affairs, Professor Dr. Jasmina Bunevska-Talevska. At the same time, a webinar titled "Gifted and Talented: Creators of Progress" was held, in which several relevant key institutions were also included: the Ministry of Education; the Faculty of Education in Bitola; the University of Novo Mesto in Slovenia, and the Macedonian Association of the Gifted and Talented. Professor Dr. Ljupcho Keverski from the Faculty of Education – Bitola, at the promotion of UKLO's talents, pointed out their significance for the university and the country by stating that:

"The gifted and talented have always been an inspiration for the world. Therefore, it is important to know how many gifted and talented individuals a country has, but it is even more important to know how many of them actually remain in the country".

Translated by Ivancho Jonoski

23

АНА МАРИЈА НИКОЛОВСКА

АМБАСАДОР НА ЕДЕН ДЕН ВО БРИТАНСКАТА

АМБАСАДА

ANA MARIJA NIKOLOVSKA

AMBASSADOR FOR A DAY IN THE BRITISH EMBASSY

По повод Меѓународниот ден на жената имав привилегија да бидам избрана за учество во настанот „Амбасадор на еден ден“ во Британската амбасада во Скопје.

На почетокот на денот, бев пречекана со топло добре дојде од г-динот Метју Лосон. Активностите во текот на денот, коишто беа разновидни и повеќе од инспиративни, варираа од учество во тркалезна маса со претставници на организации за жени во нашата држава до обиколка на Амбасадата. За мене лично, секој момент беше прилика за ново искуство и стекнување нови ставови и знаења.

Бидејќи ова беше мое прво искуство во Британската амбасада, бев повеќе од импресионирана од професионализмот и гостопримството на сите кои беа дел од настанот. Организацијата беше на највисоко ниво, а секој дел од програмата беше внимателно испланиран и реализиран.

При самата обиколка на Британската амбасада, имав можност да се запознаам со различните делови на институцијата и да дознаам повеќе за нејзината работа и нејзините функции. Бев воодушевена од професионализмот и посветеноста на персоналот во секој аспект од нивната работа.

On the occasion of the International Women's Day, I had the privilege to participate in the "Ambassador for a Day" event at the British Embassy in Skopje.

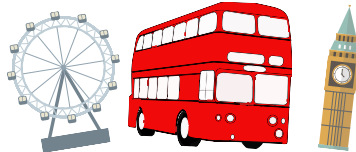
At the start of the day, I was warmly welcomed by Mr. Matthew Lawson. For me personally, every moment spent in the Embassy was an opportunity to gain knowledge and new experiences. The day was filled with a number of highly inspirational activities, ranging from a round table discussion with representatives of women's organisations in our country, to a tour around the Embassy.

Given that this has been my first visit of the British Embassy, I was deeply impressed by the professional and welcoming attitude of everyone who was part of the event. The organisation of the event was at the highest level possible, and every segment of the program was carefully planned and carried out.

During the tour in the British Embassy, I had the opportunity to see firsthand different sections of the institution and to learn more about their work and functions. I was impressed by the professionalism and devotion of the staff members in every aspect of their work.

24

Особено голема чест и вистинско задоволство за мене претставуваше запознавањето со Британското аташе за одбрана. Обединетото кралство е богато со примери на влијателни жени во безбедносниот сектор, што го истакнува и самото значење на континуираната борба за рамнопоставеност и вклученост на жените во сите сфери на општеството. Така, во рамките на самата апликација, при изборот на влијателна жена, се одлучив моето внимание да го насочам кон Стела Римингтон. Како студент кој е на крајот од додипломските студии на Факултетот за безбедност во Скопје, во склоп на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ – Битола, јас бев воодушевена од нејзината визија и придонес во полето на безбедноста.

Римингтон, дури и по нејзиното пензионирање од МИ5, остана да биде „светлина во тунелот“ за многу жени преку нејзиното активно јавно говорење и застапување за прашања поврзани со женското лидерство. Нејзината визија за поинклузивно општество е „гориво“ кое ги инспирира другите жени да станат агенти на промени – за себе, за нивните мајки, за нивните ќерки, и за целото општество.

Ние, како жени, треба да го избришеме отпорот кон промените, институционалната инерција и скептицизмот – а решителноста и стратешката навигација на Римингтон го направила токму тоа.

Верувам дека овој настан, од самиот почеток, одигра важна улога во давањето поддршка на инклузивноста, особено кога е во прашање вклучувањето на жените во дипломатските процеси и меѓународната соработка. Особено сум благодарна за поддршката и насоките од проф. д-р Јонче Ивановски и проф. д-р Марјан Николовски за време на процесот на аплицирање. Нивното охрабрување и доверба во моите способности беа клучни за моето учество во оваа програма. Според мене, ваквите можности помагаат во спречување на меѓународната заедница да се „затвори во себе“ и ја отвораат можноста таа да биде посветена на свет кој се грижи за инклузивност и вклучување на сите жени.

Во оваа прилика би сакала да искажам најискрена почит до амбасадорот во Британската амбасада во Скопје, господин Метју Лосон. Неговата учтивост, професионалност и гостопримство го направија ова искуство особено значајно. Неговата посветеност кон изградба на партнерство и соработка помеѓу нашите две земји е вистинска инспирација. Исто така, неговата поддршка и неговите совети ме инспирираа да се посветам уште повеќе на своите цели и да не се откажам од нив.

Then, I had the honor of meeting the British Defense Attaché at the Embassy. The United Kingdom abounds with examples of influential women in the security sector, and this foregrounds the meaning of the ongoing fight for equality and inclusion of women in all spheres of society. This is why in the section of the application where we were supposed to choose an influential woman, I chose Stella Rimington. Being at the end of my undergraduate studies at the Faculty of Security in Skopje, at the University St. Kliment Ohridski – Bitola, I was truly amazed by her vision and contribution to the field of security. Even after her retirement from MI5, she still is seen as “a light at the end of the tunnel” for many women due to her active public speaking and for raising a number of issues related to female leadership. Her vision for a more inclusive society is the “fuel” that inspires other women to become agents of change – for themselves, for their mothers, their daughters and for the society at large.

We, as women, must eradicate the resistance to change, institutional inertia and skepticism. This is exactly what Rimington did, with her determination and strategic navigation.

I believe that this event, right from the start, played an important role in providing support for inclusivity, especially, when it comes to including women in diplomatic processes and international cooperation.

I am extremely grateful to Professor Dr. Jonche Ivanovski and Professor Dr. Marjan Nikolovski for their support and guidance during the application process. Their encouragement and belief in my competence were key for my participation in this programme. To my mind, opportunities like this prevent the international community from “shutting in”; in fact, quite to the contrary, they encourage the international community to be devoted to a world that cares for inclusivity and for inclusion of all women.

Finally, I would like to reiterate my deepest respect for the Ambassador of the British Embassy in Skopje, Mr. Matthew Lawson. His courtesy, professionalism and hospitality made this experience invaluable to me. His dedication to building partnership and cooperation between our two countries serves as a huge inspiration. Also, his support and his advice encouraged me to devote myself fully to my goals and never to quit.

Translated by Dimitar Atanasovski

СТУДЕНТИ ОД ПЕДАГОШКИ ФАКУЛТЕТ – БИТОЛА ВО УЛОГА НА ПРЕВЕДУВАЧИ ДОБЛИЖИЈА ЕДЕН МАКЕДОНСКИ РОМАН ДО ПОШИРОК КРУГ НА ЧИТАТЕЛИ

Студентскиот информативен центар при УКЛО беше домаќин на промоцијата на прведениот роман на англиски јазик „Скршени крилја“ од авторката Милјана Павловска. Преводот е проект на дел од студентите од трета година на насоката Англиски јазик и книжевност при Педагошкиот факултет од Битола. Поконкретно, преведувачкиот тим, што работеше под менторство на проф. д-р Силвана Нешковска, го сочинуваа следниве студенти: Катерина Лазаревска, Џенет Рашидовска, Викторија Босилковска, Христијана Алексовска и Марија Јанковска.

Овој преведувачки проект на студентите им беше дел од испитните обврски по предметот „Англиските преводи на македонската книжевност“. Проектот ја продолжува праксата што започна претходната академска година. Тој предвидува студентите од насоката Англиски јазик и книжевност да преведуваат македонски литературни дела, на англиски јазик, кои претходно не биле преведени. На ваков начин, идејата е преку преведување и преведувачки проекти да се доближи нашата книжевност до странската читателска публика.

STUDENTS FROM THE FACULTY OF EDUCATION – BITOLA IN THE ROLE OF TRANSLATORS HAVE MADE A MACEDONIAN NOVEL ACCESSIBLE TO A WIDER CIRCLE OF READERS

UKLO's Student Information Center hosted the promotion of the translated novel "Broken Wings" by the author Miljana Pavlovska. The translation of the novel from Macedonian to English is a project undertaken by a group of third-year students majoring in English Language and Literature at the Faculty of Education in Bitola. More specifically, the translation team, under the mentorship of Professor Dr. Silvana Neshkovska, consisted of the following students: Katerina Lazarevska, Xhennet Rashidovska, Viktorija Bosilkovska, Hristijana Aleksovskа, and Marija Jankovska.

This translation project was part of the students' exam obligations within the subject "English Translations of Macedonian Literature" and is a continuation of the practice initiated the previous academic year, which calls on English majors to translate Macedonian literary works into English, particularly works that have not been translated before. The underlying goal of the project is to bring our literature closer to foreign readership.

26

Во продолжение ги бележиме впечатоците на студенти кои учествуваа во проектот:

Here we note the impressions of the students who participated in this project:

Students Reviews

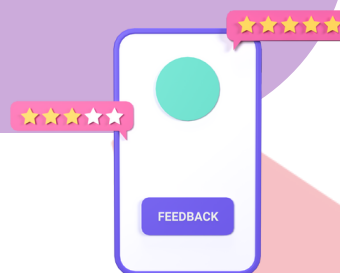

„Преведувањето на оваа книга беше прекрасна авантура. Секоја страница откриваше ново царство на изразување. Соработката со мојот исклучителен тим се чинеше како хармоничен танц, бидејќи заедно направивме таписерија од зборови, што ја оживеа приказната во живописни нијанси.“

– **Христијана Алексовска**

"Working on the translation of this book was a wonderful adventure. Every page revealed a new realm of expression. The cooperation with the other team members was exceptional and it felt like a harmonious dance, because together, we created a tapestry of words that brought the story to life, in vivid hues."

– **Hristijana Aleksovska**

Students Reviews

„Велат дека сè што се прави првпат остава најголем отпечаток во нашето срце. Така мојата прва улога како преведувач на ова дело ја доживеав како авантура низ која секоја наредна страна ми носеше нови и непредвидени предизвици, со коишто се обидов да се справам на најдобар можен начин. Кога стигнав на самиот крај од мојата задача, импресиите беа уште поголеми бидејќи сфатив дека сè што се работи со љубов и посветеност на крајот вродува со одличен плод. Се надевам дека ова дело ќе дојде до рацете на голем број читатели и топло им го препорачувам на сите!“

– **Ирена Мицевска**

"It's a common saying that everything done for the first time makes the most profound imprint in our hearts. That is how I experienced my first role as a translator. I saw it as a great adventure, which was bringing in new and unforeseen challenges with each subsequent page, which I tried to overcome to the best of my ability. When I completed my task, the impressions were even greater as I realised that everything done with love and dedication ultimately yields amazing results. I hope that the translated version of the novel will reach the hands of many readers, and I warmly recommend it to everyone!"

– **Irena Mitsevska**

Students Reviews

„Соочувањето со нешто ново е секогаш голем предизвик, но тимската работа може да го претвори секој предизвик во незаборавна авантура.“

– **Марија Јанковска**

"Facing something new is always a big challenge, but teamwork has the potential to turn every challenge into an unforgettable adventure."

– **Marija Jankovska**

27

Students Reviews

„Ако сте опкружени со вредни луѓе кои ви нудат добра тимска работа, секогаш се постигнуваат големи успеси, а доказ за тоа е нашата преведена книга.“

– **Ценет Рашидовска**

"If you are surrounded by hardworking people who offer you good teamwork, great successes are always achieved. Our translated book serves as proof of that."

– **Xhennet Rashidovska**

Students Reviews

„Преводот на оваа книга беше уникатна активност со која се соочив со големо воодушевување. Во текот на преводот се појавија голем број на предизвици, но заедно со останатите членови од преведувачкиот тим успешно ги надминавме!“

– **Катерина Лазаревска**

"The translation of this book was a unique activity that I undertook with great delight. Throughout the translation process, numerous challenges appeared, but together with the other members of the translation team, I have managed to successfully overcome them all!"

– **Katerina Lazarevska**

Students Reviews

„Кога започнавме со нашата прва преведувачка активност, никој од нас не очекуваше дека искуството ќе биде толку многу позитивно. Во текот на овој процес јас научив колку е голема вредноста на јазикот и колкав предизвик претставува да се направи сплет од две различни култури. Се надеваме дека нашиот проект ќе помогне да се доближи овој македонски роман до поширок круг на читатели низ целиот свет.“

– **Викторија Босилковска**

"When we started our first translation activity, none of us expected that the experience would be so rewarding. Throughout this process, I learned how great the value of the language is and the challenge of weaving together two different cultures. We hope that our project will help this Macedonian novel to get closer to a wider circle of readers around the world."

– **Viktorija Bosilkovska**

BEST TEAM

Translated by Eva Neshkoska

20

СИЦ НИЗ БРОЈКИ И ФОТОГРАФИИ

Студентскиот информативен центар (СИЦ) на УКЛО го прослави својот прв роденден. СИЦ е повеќенаменски простор за дружење, место за размена на идеи, за работилници и обуки, за развивање креативни пристапи, почнувајќи од едукација, па се до социјална и културна надogradба.

Во текот на една година во СИЦ беа одржани околу стотина настани, а само во првата година од своето отворање неговите простории беа посетени од околу илјада учесници.

Универзитетското раководство на УКЛО СИЦ го смета за многу важен простор, кој е во интерес на студентите. Во негови рамки работи Универзитетска библиотека, читалница и студентска станица. СИЦ е место на многу активности и облици на соработка меѓу студентите и вработените на УКЛО, средиште од каде се артикулира нивниот глас и нивните напредни идеи.

Фотографиите повеќе од зборовите ќе ги доловат нашите заеднички моменти, со кои зачекоривме во втората плодна на СИЦ година!

SIC THROUGH NUMBERS AND PHOTOS

UKLO's Student Information Center (SIC) recently marked its first anniversary. SIC serves as a versatile hub for socialising, exchanging ideas, conducting workshops and training sessions as well as for cultivating creative approaches, ranging from educational initiatives to social and cultural upgrading.

Over the course of its inaugural year, SIC hosted approximately one hundred events, drawing in around a thousand participants.

The university management considers SIC a vital part of the University – a space that prioritises students' interests. Within its confines, students have access to a university library, a reading room, and a student station. SIC hosts a multitude of activities and different types of collaboration among students and UKLO staff members, and serves as a hub where their opinions and innovative ideas are being articulated.

As SIC "walks into" the second year of its fruitful existence, we believe that the photos can capture the essence of our shared moments in SIC, much more than words.

Translated by Elena Shalevska

29

УКЛО СЕ ГОРДЕЕ СО СПОРТСКИТЕ УСПЕСИ НА НАШАТА СТУДЕНТКА АНИТА ГОЦЕВСКА

Анита игра фудбал од најмала возраст. Веќе шест години е активен член на женскиот фудбалски клуб „Топ гол“ од Битола и тренер на младински категории. Таа има постигнато голем успех на државно ниво со ЖФК „Топ гол“ од Битола.

Анита како претставник од УКЛО учествуваваше на Нокната атлетска трка. Нејзиниот спортски дух и ентузијазам се сликовит пример за рушење на предрасудите и за афирмација на женскиот фудбал. Таа ги поздравува и ги поддржува заложбите на УКЛО да се промовираат спортот и рекреацијата, како важни социјални вредности што го збогатуваат студентското живеење и ги унапредуваат перспективите на универзитетскиот спорт во Република Северна Македонија.

UKLO IS PROUD OF THE SPORTS RESULTS OF OUR STUDENT ANITA GOCEVSKA

Anita has been playing football since she was a little girl. She has been an active member of the women's football club "Top Gol" in Bitola for six years and has been coaching youth teams. She has achieved a great success at the state level with the female football club "Top Gol" from Bitola. As UKLO's representative, Anita also took part in the Night Athletic Race. Her sportsmanship and enthusiasm are shining examples of breaking down prejudices and promoting women's football. She warmly welcomes and supports UKLO's efforts to promote sports and recreation as important social values that enrich student life and enhance the prospects of university sports in the Republic of North Macedonia.

Еве како Анита Гоцевска се претставува себеси:

По карактер сум личност што сака предизвици, затоа и останав во клубот кога беше најтешко. Сакам дисциплина, сакам предизвици и одговорност, сакам да бидам поразлична од другите. За нешто што копнеам, сакам сама да го постигнам и да го остварам. Многу е тешко бидејќи извршувам три работи: студии, играч и тренер, но со зацртана цел и неотстапување од неа, со добар распоред на работите и одржување на баланс, се постигнува сè.

This is how Anita Gocvska presents herself:

Naturally, I thrive on challenges, which is why I remained with the club during its most trying times. I value discipline, responsibility, and setting myself apart from others. When I set my sights on a goal, I pursue it with determination and achieve it through my own efforts. Juggling studies, playing, and coaching is demanding, but with a clear goal, a well-organized schedule, and by maintaining balance, one can accomplish everything.

Have you faced prejudices? How have they affected you?

We continue to encounter prejudices that football is a sport for men, and it is particularly challenging for individuals like me who come from smaller communities. It is disheartening to hear comments such as: "your legs will bend", "it's a rough game", "you don't have the strength for it", "a woman's place is in the kitchen", or "do you realize that you are running after a ball full of air", especially, when these comments come from individuals who haven't even run three meters or watched any of our matches.

The comments used to affect me deeply, often bringing me to tears. However, with time, I have learned to laugh them off because I know my own worth. Football demands making a significant sacrifice, giving up on many aspects of daily life and establishing and sticking to routines. Being away from home and loved ones, and handling household chores alone (cooking, washing, ironing... hahahah) can be incredibly tough. The perception that football is exclusively for men is gradually shifting, but complete change will take time. Most insults and criticism come from individuals who have no experience with football or sports in general.

Дали се имате соочено со предрасуди и како тие влијаат врз Вас?

Сè уште се соочуваме со предрасуди дека фудбалот е за машки и тоа воопшто не е лесно, особено за нас кои доаѓаме од помали средини. Уште потрагично е кога добиваме коментари од типот „ќе ти се искриват нозете“, „груба игра е“, „немаат сила за тоа“, „вас местото во кујна ви е“, „дали сме имале памет дека трчаме по топка полна воздух“ итн., но не од кој било, туку од луѓе што немаат истрчано 3 метри или немаат изгледано ниту еден наш натпревар.

Порано коментарите знаеја да дофрат до мене и да седнам да заплачам, но како што минува времето на нив сега само ќе се насмеам бидејќи знам колку вредам. Инаку, фудбалот бара доста голема жртва, многу откажувања од секојдневниот живот и воведување режими. Навистина е тешко да бидеш далеку од дома и од луѓето кои ги сакаш и те поддржуваат, а тешко е и извршувањето на домашните активности сама (готвење, перење, пеглање... хахахах). Полека почнува да се менува мислењето дека фудбалот е машки спорт, но треба уште време за негова целосна промена. Најмногу навреди и критики имаме од страна на луѓе кои немаат допирна точка со фудбалот и спортот воопшто.

Како гледате на проектот на УКЛО да се афирмира и унапредува спортот и рекреацијата кај студентите?

Напорите на УКЛО да ги негува и развива спортот и рекреацијата, да ги поттикнува и мотивира студентите да го јакнат и телото и духот целосно ги поддржувам и ги почитувам и мислам дека ќе донесат големи придобивки за нас студентите. Иако, во моментот, на УКЛО не е вклучен женскиот фудбал, се надевам дека во иднина ќе биде вклучен, со помош од луѓе кои имаат добри познавања за женскиот фудбал.

What do you make of UKLO's efforts to promote sports and recreation among students?

I wholeheartedly endorse and admire UKLO's initiatives to foster and promote sports and recreation and to encourage and motivate students to enhance both their physical and mental well-being. I believe students will greatly benefit from these efforts. While women's football is not currently included in UKLO, I hope that, with the assistance of individuals who are well-versed in women's football, that will also happen in the future.

Која е Вашата порака до колегите студенти?

Мојата порака до студентите на УКЛО, во однос на спортот и рекреацијата, е следна: Браво за планот, од мене ја имате целосната поддршка и Ви стојам на располагање за работа, додека, пак, моите колеги и колежки ги повикувам во поголем број да се појавуваат на ваквите настани, бидејќи покрај физичката активност која е добра за здравјето, со спортот ќе се стекнат со огромен број на пријатели и ќе имаат незаборавни дружбаи.

What is your message to your fellow students?

My message to fellow students at UKLO regarding sports and recreation is this: Congratulations on the plan; you have my complete support, and I am ready to contribute. I also encourage my peers to participate in greater numbers in such events. In addition to the health benefits of physical activity, engaging in sports will allow them to make numerous friends with whom they will share unforgettable moments.

Translated by Marija Stojanoska

НАСТАН НИЗ ОЧИТЕ НА СТУДЕНТИТЕ

СТУДЕНТИ ОД УКЛО УЧЕСНИЦИ НА ИНОКАМП

LOOKING THROUGH STUDENTS' LENSES

UKLO'S STUDENTS PARTICIPATED IN INNOCAMP

Нашата главна мотивација за пријавување во ИноКамп беше желбата да ги истражиме новите технологии и иновации во областа на дизајнирањето и креирањето, да ги подобриме нашите знаења и да се дружиме со нашите врсници.

Тимски состав:

На хакатонот во кој учествувавме, бевме поделени во три тима од по 5 или 6 членови од различни факултети и студиски програми. Сите подеднакво бевме вклучени во различни улоги и дисциплини, со цел секој член да придонесе со своите знаења. Колегите беа задолжени за прецизноста и изводливоста на нашата идеја, а јас, Стојанка Купчева, се фокусирав на презентирање и промовирање на крајното решение. Сите членови, со своите вештини, придонесоа за успешно реализирање на проектот.

Предизвикот:

На хакатонот добивме задача да креираме кафез замена за балканскиот рис, што беше предизвик со голем потенцијал за подобрување на животот на ова ендемско животно кое е едно од нашите национални знаменитости.

What instigated us to apply and to participate in the InnoCamp was the desire to explore new technologies and innovations in the field of design and creation, to gain new knowledge and to make friends with peers and fellow students.

Team composition:

At the hackathon, we were divided into three teams, each team consisted of 5 to 6 members from different university units and study programs. We were all equally involved in performing different roles and activities, and each of us contributed with their knowledge. While my fellow students in the team were in charge of determining the precision and feasibility of our idea, I, Stojanka Kjurcheva, focused on presenting and promoting the final solution. All members with their specific skills contributed to the successful completion of the project.

The challenge:

At the hackathon, we were tasked with creating a substitute cage for the Balkan lynx, which was a challenge with a great potential to improve the life of this endemic animal, which is one of our national protected species.

Процесот:

Работата беше интензивна и колаборативна. Користевме различни технологии, вклучувајќи програмски јазици и алатки за развој, за да изработиме темелно и софтверско решение што го олеснува процесот на замена на рисот. Нашиот дизајн беше привлечен и иновативен.

Впечатоци и резултати:

Учеството во ИноКамп ни овозможи да споделиме и апсорбираме нови знаења, да ги подобриме нашите вештини и да понудиме решение за реален проблем. Горди и задоволни сме со постигнатите резултати, вклучувајќи го првото место на нашиот тим кој беше составен од следниве студенти:

- **Марија Митревска**, Технички факултет – Битола, Графичко инженерство и дизајн, (член на победничкиот тим);
- **Радица Цветаноска**, Технички факултет – Битола, Инженерство за заштита на животна и работна средина;
- **Стојанка Ќупчева**, Педагошки факултет – Битола, Македонски јазик и книжевност;
- **Марија Чиркова**, Висока медицинска школа, Општа медицина.

Заклучок:

Ова искуство нè мотивира да продолжиме со истражувањето и да се вклучуваме во разни работилници, семинари, хакатони и кампови, идни настани и проекти.

Инспирација:

Нашето учество во ИноКамп може да влијае позитивно и на другите студенти кои можат да се мотивираат и да се вклучат во слични активности. Ќе бидеме среќни ако нашите искуства ги инспирираат другите студенти да истражуваат и да ги развиваат своите идеи во областа на иновациите.

Автор: Стојанка Ќупчева

The process:

The work was intensive and collaborative. We were making use of a variety of technologies, including programming languages and development tools, to create a comprehensive software solution that facilitates the replacement process of the lynx. Our design was attractive and innovative.

Impressions and results:

The participation in the InnoCamp allowed us to share and absorb new knowledge, to improve our skills, and to work on finding a solution to a real problem. We are satisfied with and proud of the results we achieved, including the victory of our team, which consisted of the following members:

- **Marija Mitrevska**, Faculty of Technical Sciences, Graphic Engineering and Design (member of the winning team);
- **Radica Tsvetanoska**, Faculty of Technical Sciences, Engineering for the Protection of Nature and Work Environment;
- **Stojanka Kjurcheva**, Faculty of Education, Macedonian Language and Literature;
- **Marija Chirkova**, Higher Medical School, General Medicine.

Conclusion:

This experience motivated us not only to continue doing research but also to participate in various workshops, seminars, hackathons, camps, future events, and projects.

Inspiration:

Our participation in the InnoCamp can positively influence other students to engage in similar activities. We will be happy if our experiences inspire other students to explore and develop their ideas in the field of innovation.

Translated by Ivancho Jonoski

ПОТТИКНЕТЕ ЈА МОТИВАЦИЈАТА ЗА УЧЕЊЕ

BOOST YOUR MOTIVATION FOR STUDYING

Сигурно сте забележале како во некои ситуации кога учите, Вашите мисли лутаат од една на друга тема, а надворешните случувања Ви го земаат вниманието. Содржината Ви е досадна, непредизвикувачка и неинтересна.

Една од најважните работи во учењето е способноста да се сконцентрирате. Концентрацијата е способност да ги насочите мислите кон одредена цел, без разлика дали читате материјал за учење, полагате испит и сл. Целта на концентрацијата во учењето е да успеете да отстраните сè што Ви го одвлекува вниманието во процесот на учење.

Како да постигнете концентрација, неопходна за успешно и ефикасно учење?

You have surely noticed that sometimes when you are studying, your thoughts wander from one topic to another, and you feel distracted by what is happening around you. Or perhaps, you find the content boring, not challenging enough and uninteresting.

One of the most important aspects of studying is the ability to concentrate. Concentration is the ability to direct your thoughts towards a specific goal, irrespective of whether you are studying, taking an exam, etc. The goal of concentration in studying is to be able to eliminate all distractions during the studying process.

How can you gain concentration, necessary for successful and efficient learning?

1. Пронајдете си место за учење.

Изберете едно место што ќе ги исполнува вашите потреби за учење и придржувајте се до него, без да го менувате просторот – светлината, работната маса или столот. Причината зад овој совет стои во начинот на кој ни функционира мозокот. Мозокот, кога ќе се прилагоди на одредено место, оформува поврзаност со активноста која ја реализирате таму. Како последица на тоа, секој пат, тоа одредено место, мозокот ќе го препознава како простор каде треба да учите. Со други зборови, оформувате умствена навика.

1. Find yourself a study spot.

Choose one place that suits your needs and stick to it without changing the ambience – the lighting, the desk or the chair. The reason behind this advice lies in the manner in which our brain operates. When the brain becomes accustomed to a specific location, it forms associations with the activity you are performing in that location. Consequently, each time, that particular place will be recognised as the space where you are supposed to study. In other words, you are creating a mental habit.

35

2. Отстранете ги факторите што ви го одвлекуваат вниманието.

На пример, чувајте го вашиот мобилен телефон подалеку од Вас. Научно е докажано дека секое прекинување на работата, бара дополнителни 15 до 20 минути време за повторно воспоставување на концентрација.

2. Eliminate distractions.

For instance, keep your phone away from you. It has been scientifically proven that each interruption requires an additional 15 to 20 minutes to regain focus.

3. Направете план за учење.

Внимателно испланирајте ја секоја активност. Ако не исполните само една планирана активност, ќе го промените целиот тек на реализација на планот, а тоа доведува до уништување на процесот на учење.

3. Make a study plan.

Carefully plan out each activity. If you fail to complete even one planned activity, you will disrupt the entire flow of your plan, which, in turn, will undermine your learning process.

36

4. Фокусирајте се на учењето.

Пред почетокот на учењето, посветете неколку минути за да резимирате што веќе знаете, и што треба да научите. Вниманието нека Ви биде на материјалот, а не на потенцијалниот испит и неговиот резултат. Организирајте сè што Ви треба (материјали, техники, време, методи, паузи) во процесот на учење, во стратегии што сте ги користеле, а знаете дека за Вас се ефективни.

4. Focus on your studies.

Before starting, take a few minutes to recap what you already know and what you need to learn. Focus on the material, rather than on the prospective exam and the exam result. Organize everything you will need during the studying process (study material, techniques, time, methods, breaks) and use study strategies that you have used before and that have proven effective for you.

5. Мотивирајте се себеси.

Одредете мала награда која ќе си ја овозможите после завршување на учењето – излегување, гледање филм, читање книга и сл. Исто така, поставете си цел, зошто го правите тоа? Јасно поставена цел е најсилната мотивација.

5. Motivate yourself.

Set a little reward for yourself after completing your study session, such as going out, watching a movie, reading a book, etc. Also, establish a goal: why am I doing this? A clearly defined goal is the greatest motivation.

6. Трпението е клучно.

Ако почнете да се чувствувате уморно после одредено време од учењето, променете ја темата или предметот што го учите. Но, бидете внимателни, ако променуваате теми премногу брзо, ниедна содржина нема добро да ја совладате, туку само површно ќе поминете низ материјалот

6. Patience is key.

If you start feeling tired after a while, change the topic or the subject you are studying. However, you should do that with caution. If you switch topics too quickly, you will not learn much, you will only skim through the study material superficially.

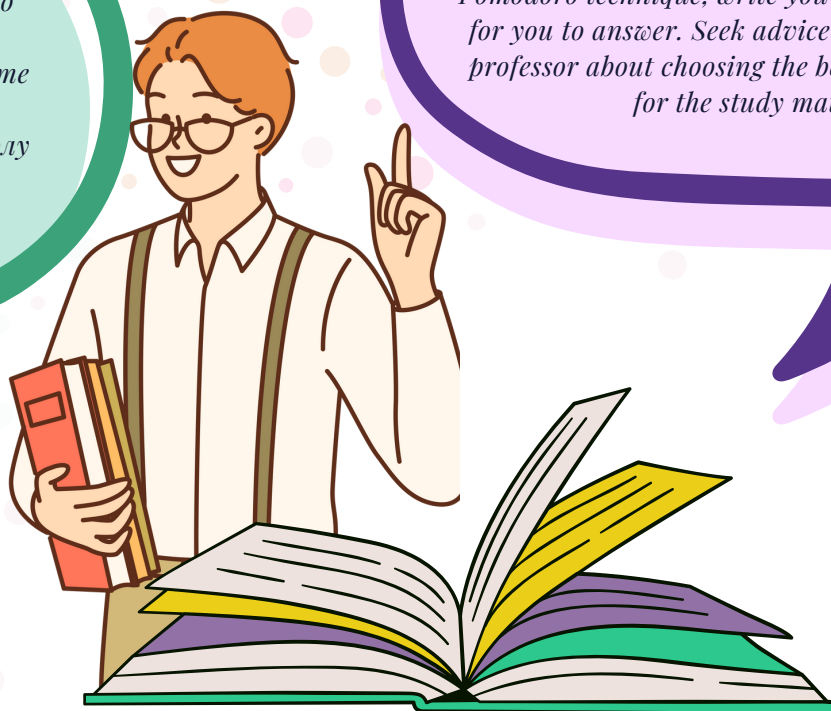

7. Менувајте ги стиловите на учење.

Предметот што се учи, донекаде го условува начинот на учење, затоа правете промени во методите на читање, обидете се со групно учење, користете Помодоро техника, создадете испитни прашања што ќе си ги одговорите. Посоветувајте се со ментор или професор околу изборот на најдобриот метод за учење на материјалот.

7. Vary your learning styles.

The subject being studied sometimes dictates the way you are studying, that's why you should switch up your reading method, try group studying, use the Pomodoro technique, write your own exam questions for you to answer. Seek advice from a mentor or a professor about choosing the best learning method for the study material.

8. Направете план за пауза и одмор.

Испланираните паузи се исто толку важни колку и испланираните сесии за учење. На овој начин, нема да имате непланирани прекини во текот на учењето. Користете ги паузите за продуктивен одмор на мозокот, правете нешто сосема различно од учењето. Когнитивните процеси заменете ги со прошетка, разговор со пријател или слично.

8. Plan your breaks.

Planned breaks are just as important as scheduled study sessions. This way, you will avoid any unplanned interruptions during your study time. Use your breaks for a productive brain rest by engaging in something completely different from studying. Replace the cognitive processes with taking a walk, having a conversation with a friend, or something similar.

Translated by Eva Neshkoska

А како ние, студентите на УКЛО, прераснавме во STUDENTS OF COLOURS? Како што се вели, потребни се корења и крилја – и потоа да се искачимо на плеќите на џиновите, за да гледаме подалеку и за да можеме подобро! УКЛО КОЛОРС се корењата, крилјата и плеќите на севкупна интелектуална творевина во којашто се испреплетуваат врвни професионалци, под чиешто водство ние ги осознавме и негуваме нашите потенцијали. Така и продолжуваме – со колоритна кокреација. Ги засадуваме и нашите коренчиња, да плодат интелектуално здравје за иднината на нашите поколенија. Космополитски, се разбира – бидејќи имаме прекрасни крилја за боите на нашата сончевина.

Искрено ваши,
УКЛО СТУДЕНТИ ОД КОЛОРС

How have we, the students of UKLO, transformed ourselves into STUDENTS OF COLOURS? As they say, one needs “roots” and “wings” – and then one needs to climb onto the shoulders of giants, to see further and to do better! UKLO COLORS are the roots, wings, and shoulders of the entire intellectual creation in which top professionals are intertwined, under whose leadership we realize and nurture our potentials. Thus, we continue – with a colourful co-creation. We also plant our own roots, hoping that they will bear intellectual health for the future generations. Cosmopolitan, of course – because we have beautiful wings for the colours of our sunshine.

Yours sincerely,
UKLO STUDENTS OF COLOURS

UKLO COLOURS

СТУДЕНТСКИ МАГАЗИН

Издавач:

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“ – БИТОЛА – РЕКТОРАТ

Адреса:

БУЛЕВАР ПРВИ МАЈ ББ, 7000 БИТОЛА, РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Тел:

++ 389 / 47 / 22 37 88, 22 31 92

Факс:

++ 389 / 47 / 22 35 94

e-mail:

rektorat@uklo.edu.mk

Редакција:

м-р Елизабета Ангелеска-Атанасоска
Проф. д-р Силвана Нешковска
м-р Соња Тантарова-Груевска
Проф. д-р Јасмина Буневска-Талевска
Проф. д-р Рената Петревска-Нечкоска

Тех. уредници:

Катерина Стојкоска
Марија Митревска

Преведувачи:

м-р Елена Шалевска
м-р Марија Стојаноска
Димитар Атанасовски
Ева Нешкоска
Иванчо Јоноски

Автори на прилози:

Дарија Чекинато
Проф. д-р Рената Петревска
Стојанка Ќупчева
Викторија Лашковска

Лектура на македонски јазик:

м-р Марија Стојаноска

Лектура на англиски јазик:

Проф. д-р Силвана Нешковска

Disclaimer: Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.